

Edificació tradicional

Sant Andreu Bancells

Municipi Vilanova de Sau

Època ss. XI - XII; XVII - XVIII

Estil Romànic - Barroc

Codi Pla Especial p.24

Règim de protecció

Descripció

Edifici de nau única, amb creuer marcat. L'edifici primitiu, romànic, fou modificat al segle XVII amb dues capelles laterals.

Absis orientat a llevant amb decoracions d'arquets i lesenes llombardes i decoracions de serreta a la part superior.

A la façana un portal dovellat, centrat, d'arc de mig punt. Sobre ell, un òcul i una torre campanar damunt. El campanar té la coberta a quatre vessants. L'església té la coberta a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana. Tant a la façana com als laterals es veu que la coberta ha estat sobrealçada.

Hi ha un cos afegit que fa de sagristia. A la part esquerra i posterior està el cementiri. Materials constructius són la pedra rogenca, típica de la contrada. En algunes parts els murs estan arrebossats.

Vista general de Sant Andreu Bancells (2001). Autor: XPN

Dades històriques

La primera notícia d'aquesta església és de l'any 1101, deuria doncs, existir abans.

Formava part de la demarcació de Sau al voltant del Castell de Corneï o Cornell.

Els Fogatges de 1553, diuen que hi vivien 9 famílies: 1 capellà i 8 laics. Dels noms citats encara resten en actuals cases: El Crous de Sant Andreu, El Vilar, Torrents, Fogueres i Bancells.

L'església fou reformada i ampliada al segle XVII. L'any 1624, es construí l'actual portal.

L'any 1687, el llavors Bisbe de Vic, Antoni Pasqual va realitzar una visita de la qual resta aquesta descripció: Era propietat del Marquès d'Aitona, hi havia 12 cases i cita com a Benefici la Capella de Vallclara.

Sabem del segle XVIII, que l'any 1724 era rector Mateu Codina i que hi vivia l'Hilari Rovira, que l'any 1776 es construí la torre del campanar i al cens realitzat l'any 1782 hi vivien 14 famílies (cases) i 148 persones.

El Nomenclàtor de 1860 descriu l'Església Parroquial com situada a 9 km de la capital de l'ajuntament, és un edifici deshabitat d'un pis.

Bibliografia

- AUSA. Núms. 74 i 82/83
- Lo Campaner de Sau. Núm. 23
- Fogatges 1553
- Nomenclàtor de la Província de Barcelona. 1860
- Servei del Patrimoni. Generalitat de Catalunya. Fitxes.
- Arxiu Històric d'Urbanisme, Arquitectura i Disseny. Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya i Balears. Fitxes.